

Jméno a příjmení (čitelně): _____

Zakroužkujte jméno cvičícího a čas cvičení:

Konopka Kryštof Kůs Řada

9:15 11:00 12:45 14:30 16:15 18:00

Závěrečný test LS 2019/20
Test 1, Varianta B

1A. (6 bodů) Pro funkci $f(x) = \sqrt{x^2 + 2x} - x$ určete (a) její definiční obor, (b) limity ve všech krajních bodech def. oboru (všechny kroky výpočtu podrobně zdůvodněte).

1B. (4 body) Spočtěte limitu

$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{\ln(x^3 - 7x - 5)}{x^2 - 10x + 21}.$$

2. (10 bodů) Parabola je zadána jako graf funkce

$$f(x) = (-4x)^2 + 4x - 2$$

Určete body $x_0 \in \mathbb{R}$, v nichž má tečna ke grafu funkce f rovnici ve tvaru $y = -28x + q$. V každém takovém bodě pak spočtěte hodnotu koeficientu q a napište rovnici příslušné tečny. Načrtněte tuto parabolu s vyznačenými průsečíky s osami, vrcholem a se zadanou tečnou, u tečny určete a vyznačte její průsečíky s osami a bod dotyku s parabolou.

3. (20 bodů) Vyšetřete průběh funkce

$$f(x) = 2x + \frac{1}{x^2},$$

tj. najděte její definiční obor, určete případnou sudost/lichost, kdy je f kladná/záporná, průsečíky s osami (případně hodnoty v jiných důležitých bodech), limity v krajních bodech D_f , derivaci funkce a její nulové body, lokální a globální extrémy, obor hodnot, intervaly monotonie, asymptoty, druhou derivaci, oblasti konvexity, konkavity a inflexní body. Nakreslete graf funkce. Vše rádně zdůvodněte.

Pomůcka: $2^{\frac{1}{3}} \doteq 1,26$; $2^{-\frac{1}{3}} \doteq 0,79$.

Jméno a příjmení (čitelně): _____

Zakroužkujte jméno cvičícího a čas cvičení:

Konopka Kryštof Kůs Řada

9:15 11:00 12:45 14:30 16:15 18:00

Závěrečný test LS 2019/20
Test 2, Varianta B

4. (20 bodů) Určete globální extrémy funkce $f(x, y) = xy - 3x$ na množině

$$M = \{[x, y] \in \mathbb{R}^2 : x - 3 \leq y \leq 3 + 2x - x^2\}.$$

Množinu M nakreslete a vyznačte do ní všechny nalezené kandidáty na extrém.
Pomůcka:

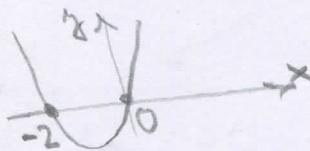
5. (20 bodů) Určete globální extrémy funkce $f(x, y, z) = x^4 - 3z^2$ na množině

$$M = \{[x, y, z] \in \mathbb{R}^3 : x^4 + (y - 2)^2 + z^2 \leq 1\}.$$

$$1A \quad f(x) = \sqrt{x^2 + 2x} - x$$

$$x^2 + 2x \geq 0$$

$$x(x+2) \geq 0$$

$$D_f = (-\infty, -2) \cup (0, \infty)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = 0, \quad \lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = +2$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (\sqrt{x^2 + 2x} - x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2x - x^2}{\sqrt{x^2 + 2x} + x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{x(\sqrt{1 + \frac{2}{x}} + 1)} = \underline{\underline{1}}$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (\sqrt{x^2 + 2x} - x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{2}{-\sqrt{1 + \frac{2}{x}} + 1} \right) = \frac{2}{0^+} = +\infty$$

$$1B \quad \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\ln(x^3 - 4x - 5)}{x^2 - 10x + 21} \stackrel{L.P.}{=} \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\frac{3x^2 - 4}{x^3 - 4x - 5}}{2x - 10}$$

" $\frac{0}{0}$ "

$$= \frac{\frac{20}{1}}{(-4)} = \underline{\underline{-5}}$$

$$2. \quad f(x) = (-4x)^2 + 4x - 2 = 16x^2 + 4x - 2$$

$$f'(x) = 32x + 4$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = -\frac{1}{8}$$

$\begin{array}{c} f' < 0 \\ \hline -\frac{1}{8} \\ f' > 0 \end{array}$

$$f\left(-\frac{1}{8}\right) = \frac{16}{64} - \frac{1}{2} - 2 = -\frac{9}{4}$$

smallest being $b_2 = -28$

$$b = f'(x)$$

$$-28 = 32x + 4 \quad | -4$$

$$-32 = 32x$$

$$\boxed{x = -1}$$

$$\boxed{y = 10}$$

$$y = -28x + q$$

$$10 = (-28) \cdot (-1) + q$$

$$\boxed{q = -18}$$

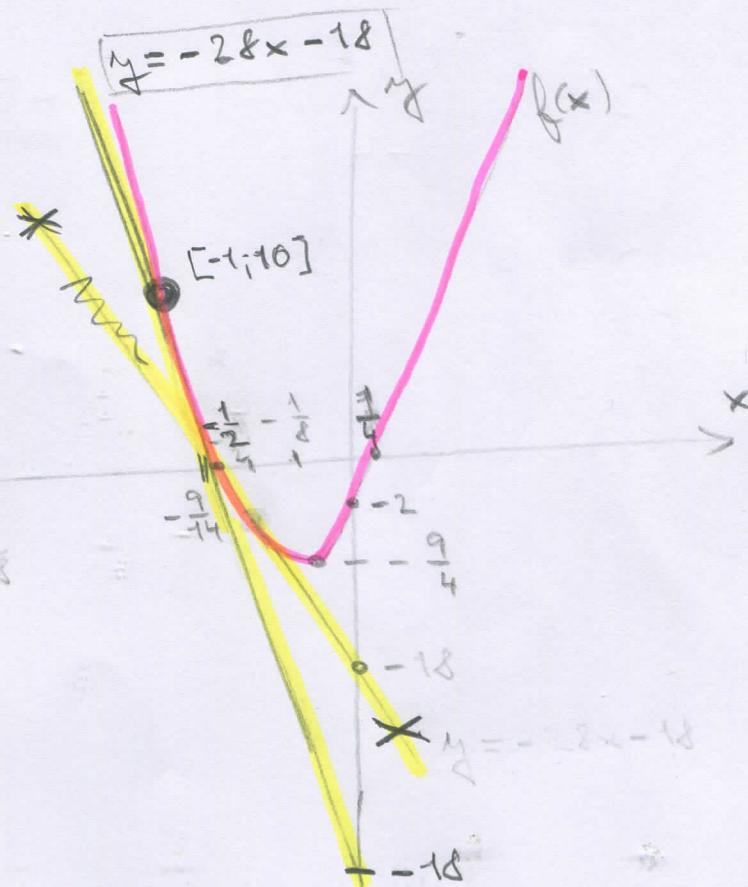
$$t: y = -28x - 18$$

$$f(x) = 0 \Leftrightarrow 16x^2 + 4x - 2 = 0$$

$$8x^2 + 2x - 1 = 0$$

$$D = 4 + 4 \cdot 8 = 36$$

$$x_{1,2} = \frac{-2 \pm 6}{16} = \frac{1}{4}, -\frac{5}{4}$$

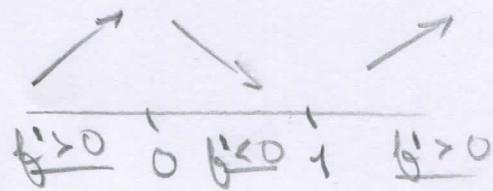
$$(3.) \quad f(x) = 2x + \frac{1}{x^2}$$

$$\begin{array}{c|ccc} x & 0 & 1 & \sqrt[3]{\frac{1}{2}} \\ \hline f' & -3 & 0 & \end{array}$$

$$D_f = \mathbb{R} - \{0\}$$

$$f'(x) = 2 - \frac{2}{x^3} = \frac{2x^3 - 2}{x^3}$$

$$\begin{aligned} f'(x) = 0 \iff 2x^3 - 2 &= 0 \\ x^3 - 1 &= 0 \\ x &= 1 \end{aligned}$$

$$f''(x) = \frac{6}{x^4}$$

$\forall x \in D_f : f''(x) > 0 \Rightarrow f \text{ je konvexní}$

$$\begin{aligned} f(x) = 0 \iff 2x + \frac{1}{x^2} &= 0 \quad | \cdot x^2 \\ 2x^3 + 1 &= 0 \\ x &= \sqrt[3]{-\frac{1}{2}} \end{aligned}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(2x + \frac{1}{x^2} \right) = +\infty \Rightarrow \text{vlná asymptota } x = 0$$

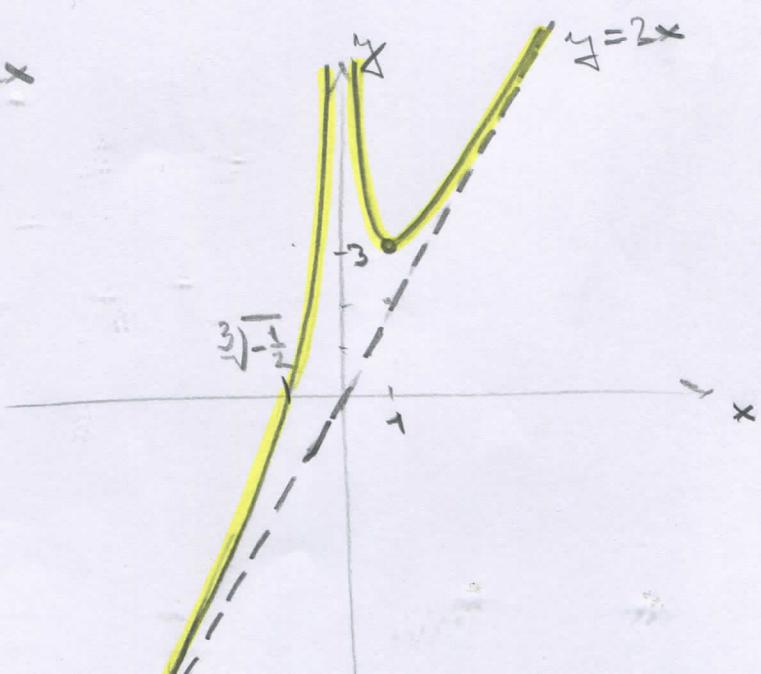
čímková asymptota: $y = bx + q$

$$b = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(2 + \frac{1}{x^3} \right) = 2$$

$$q = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - bx) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(2x + \frac{1}{x^2} - 2x \right) = 0$$

čímková asymptota: $y = 2x$

obor funkce $H_f = \mathbb{R}$

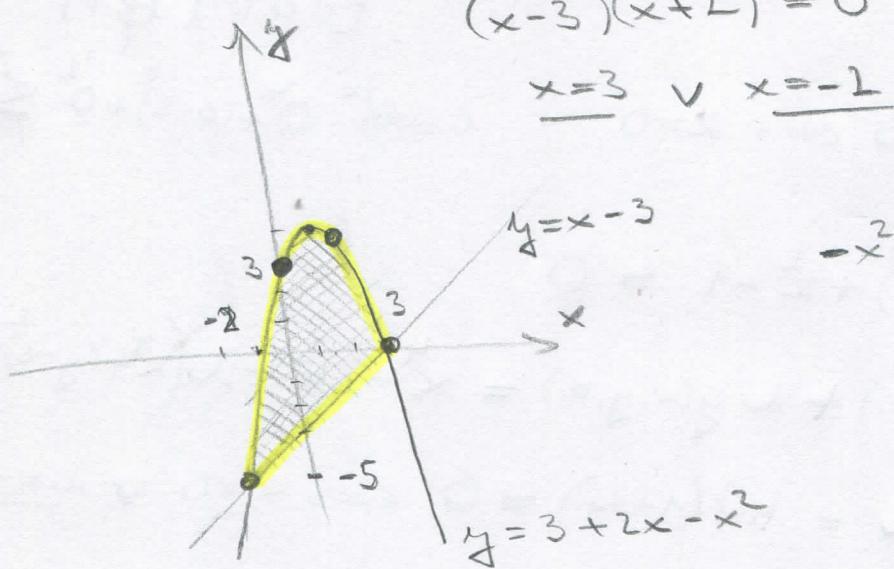
$$4) M: x-3 \leq y \leq 3+2x-x^2$$

primitívky hranek: $x-3 = 3+2x-x^2$

$$x^2 - x - 6 = 0$$

$$(x-3)(x+2) = 0$$

$$\underline{x=3} \vee \underline{x=-2}$$

$$\begin{aligned} -x^2 + 2x + 3 &= -(x^2 - 2x - 3) \\ &= -(x-3)(x+1) \end{aligned}$$

$$f(x,y) = xy - 3x = x(y-3)$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = y - 3 = 0 \Leftrightarrow y = 3 \quad \left. \begin{array}{l} \text{Mae. bod: } [0,3] \end{array} \right\}$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = x = 0 \Leftrightarrow x = 0$$

$$I. g(x) := f(x, x-3) = x \cdot (x-6) = x^2 - 6x$$

$$g'(x) = 2x - 6 = 0 \Leftrightarrow \underline{x=3}$$

$$II. g(x) := f(x, 3+2x-x^2) = x \cdot (2x-x^2) = 2x^2 - x^3$$

$$g'(x) = 4x - 3x^2 = 0 \Leftrightarrow \begin{array}{l} x \cdot (4-3x)=0 \\ x=0 \vee x=\frac{4}{3} \end{array}$$

$$f(3,0) = -9 \quad \text{minimum}$$

$$f(0,3) = 0$$

$$f(-2,-5) = 16 \quad \text{maximum}$$

$$f\left(\frac{4}{3}, \frac{35}{9}\right) = \frac{4}{3} \cdot \frac{35-27}{9} = \frac{32}{27}$$

$$\begin{aligned} y &= 3 + \frac{8}{3} - \frac{16}{9} \\ y &= \frac{27+24-16}{9} = \frac{35}{9} \end{aligned}$$

$$5. \quad f(x,y,z) = x^4 - 3z^2$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = 4x^3 = 0 \Leftrightarrow x=0$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = 0$$

$$\frac{\partial f}{\partial z} = -6z = 0 \Leftrightarrow z=0$$

\Rightarrow stacionární bod
 $[0,0,0] \notin M$

$$\text{neboť } 0^4 + (0-2)^2 + 0^2 \leq 1$$

$$g(x,y,z) = x^4 + (y-2)^2 + z^2 - 1 = 0$$

$$L(x,y,z) := f(x,y,z) + \lambda g(x,y,z) = x^4 - 3z^2 + \lambda(x^4 + (y-2)^2 + z^2 - 1)$$

$$\frac{\partial L}{\partial x} = 4x^3 + 4x^3\lambda = 4x^3(1+\lambda) = 0 \Leftrightarrow x=0 \vee \lambda=-1$$

$$\frac{\partial L}{\partial y} = 2(y-2)\lambda = 0 \Leftrightarrow \underline{x=0} \vee \underline{y=2}$$

$$\frac{\partial L}{\partial z} = -6z + 2z\lambda = 2z(-3+\lambda) = 0 \Leftrightarrow \underline{z=0} \vee \underline{\lambda=3}$$

$$\text{I. } \underline{\lambda=-1} : \quad \underline{y=2}, \underline{z=0}, \underline{x=\pm 1}$$

$$\text{II. } \underline{\lambda=2} : \quad \underline{x=0}, \underline{z=0}, \underline{(y-2)^2-1=0}$$

$$(y-2-1)(y-2+1)=0$$

$$(y-3)(y-1)=0$$

$$\underline{y=3} \vee \underline{y=1}$$

$$\text{III. } \underline{\lambda=3} : \quad \underline{y=2}, \underline{x=0}, \underline{z=\pm 1}$$

$$f(\pm 1, 2, 0) = 1 \quad -\text{maximum}$$

$$f(0, 1, 0) = f(0, 3, 0) = 0$$

$$f(0, 2, \pm 1) = -3 \quad -\text{minimum}$$